

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP.

Előfizetési árak:

Égész évre	8 kor.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivataira czimezve Túróc-Szent-Mártonba küldendők.

— Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint. —
Lapunk számára hirdetések — eredeti árkában — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.
Nyílttér soronként 40 fillér.

Husvét.

Husvét! a feltámadás művének magasatos ünnepe!

Ézalatt értendő mindaz, a mit — Krisztus kiállott vagy szenvedett az emberiség megváltásának bevégzése céljából.

Tevékeny volt Ő a betegek gyógyításában, a halottak feltámasztásában; mindezek azonban csak jelképei valának magának a — megváltásnak. A betegek meggyógyítása jelentette az emberi nem meggyógyítását; a halottak feltámasztása pedig az emberiség feltámasztását jelentette — a bűn halálából az új életre.

Mindezt csak saját tettei által, t. i. a kereszthalál, feltámadás, megdicsőülés és a Szent Lélek lelkűlése által érte el.

Szenvedett, meghalt és eltemettetett!

Itt ki van fejezve a kinszenvedés, a keresztre feszítés és a halál.

Ez az a nagy megváltási tett a Megváltó részéről!

A megváltás az ő nagy áldozatával történt meg.

Az áldozat pedig az a titokteljes jelenség, mely az egész ő szövetségi időszakon keresztül húzódik, Ábel áldozásától kezdve egészen Krisztus áldozatáig.

Mózes törvénye nem hoz be áldozatokat, csak szabályozza azokat, a melyek már előtte is léteztek.

Később pedig Izrael népe készségesebb volt az áldozatok hozására, mint a törvényeknek engedelmessé. Mert vezületelet sajtásága az az emberi természetnek, hogy inkább hajlandó a már elkövetett bűnt letörölni, mint azt el nem követni.

Az embernek, az emberiségnek nem marad egyéb hátra, csak kiengesztelődni az Istennek azon találkozási ponton, a hol az embernek nagy bűnössége s az Isten határtalan szeretete nyilvánul.

Igy jutunk azon nagy isteni áldozathoz Krisztusban a keresztán, azon áldozathoz, a

mely noha titokteljes, mégis nyíltan hirdeti az emberi tudatlanságot és rosszasságot, de egyúttal az isteni szeretetet is.

Mindez világos és tagadhatlan. És mi ennek az értelme? Az hogy itt a gonoszság űl, az istentelenség gyilkol, a szentség pedig meghal; de hogy itt a szentség meghal a gonoszságért: ez éppen az isteni titok.

Hogy az ember, az emberiség meg legyen mentve: azért kellett más valakinek meghalnia s ismét fölélednie; ez pedig csak — az Isten lehetett.

Éppen azért jött Krisztus az isteni igazság tanuságára, hogy a kik elhiszik ez igazságot, szabadulást találjanak.

Az igazság — szabadít!

A testben van tehát az üdvözülés kezdete, valamint a bűn is, a mely végét éri — a halál által.

De míg a lélek a testben van, addig a bűnnek hatalmában van; és ha ilyen állapotban beáll az ő elválása a testtől: akkor meghal a lélek is.

Ádám és Éva mint tisztá s az Isten képeire alkotott lelkek kerültek ki a Teremtő kezeiből is bírták a szent Lelek.

Csak midőn az ördög szavára hallgattak és a megismerés fájából élvezvén, engedelmességükben az Istennek ellenszegültek; akkor állott be szellemi testüknek — anyagira való átváltozása; a megdicsőült test — a bűn testévé lett, alávetve a halálnak.

S a paradicsomban elkövetett ezen bűn, ezen adósság örökség képpen száll át atyáról fiúra.

És nincsen senkinek sem, mivel fizetni; sőt ellenkezőleg: mindnyájan csak nagyobbítjuk a tartozást s így mindinkább lekötjük magunkat.

De az örök Isten tudja, mi történt az emberekkel, mi történt és mi fog történni velük; s éppen azért megígérte, hogy küldené fog valakit, a ki azt a tartozást lefizeti — mindnyájunkért.

Mínthogy pedig az ember Istennek volt

adós, s az ember az Istennek mitsem adhat: azért azt az adósságot senki sem fizethette meg, csak az Isten maga; Isten mint ember — az emberért.

S ez mégis történt!

Krisztus, az ember fia, az élő Isten fia — megfizette azt a tartozást! Mert ő maga semmivel adós nem lévén, elváltatta összes tartozásunkat és eleget tett az Atyaisten követelésének — mindenkorra.

Halálos volt a vétkezés, halálal lett jóvá téve; elég lett téve az isteni igazságnak s így meg lett mentve az ember, meg lett — váltva!

A megváltás legfontosabb isteni tett a teremtés után, a melyet az emberiség felfoghat; de csak a megváltott emberiség!

Ez az értelme, nagy jelentősége Krisztus halálának és dicső — feltámadásának!

Oszkó József.

Változás a tótok politikájában.

Csalódtunk, a midőn azt hittük, hogy a tót tulzók négy képviselője megelégedve a mult évi sikereket, babéraitok megpihenve várják be az új választásokat. Ugy okoskodtunk, hogy a mit a tót tulzók kívánásai gyanánt az országgyűlés előtt elmondani kívántak, azt már elmondották. Ezt úgy az országgyűlés, mint az ország közvéleménye tudomásul vette.

Ha pedig ezt ismételtetik, úgy haszatlannak, fölösleges munkát végeznek. Sőt a saját külön jól felgott érdekeikből sem tanácsos a tót nemzeti programnak emlegetése, a melynek egyszeri elszavalása is oly mérvű izgalomba hozta nemcsak a Felvidéket, de az ország közvéleményét is, hogy egy a saját mint a társadalom sorra kifejezést adott megbotránkozásának, sőt a törvényhatóságok egymásután tömörültek az ugynevezett nemzetiségi törvény módosítása körül, sőt azt több törvényhatóság egyszerűen eltörölnének mondták ki.

Ily reakció, a mi számításunk szerint nem batorithatta a tót nemzetiségi képviselőket arra, hogy vesztett ügyüket még tovább propagálják.

A „FELVIDÉKI HIRADÓ“ TÁRCZÁJA

Feltámadás.

— A „Felvidéki Híradó“ eredeti tárczája —

Irta: Bánfi János.

Hogy a multkor néhány napot Besztercebányán töltöttem, az ottani temetőbe is ellátogattam. Régi szokásom ez már nekem s még abból az időből származik, mikor szülőimnek egy fogadott leánya, valami közeli rokonom, meghalt s én mint kiesi gyerek gyakran kijárogattam a temelőre s eljátszogatam a rokonom sírhalmá mellett, amelyre nagy rózsabokor hullatta fehér virágszirmait nyár idején. Később is, mint diákebern mindig ott szerettem időzni a néma hantok között; ott tanulgattam, rajzolgattam, s ott töltöttem sokszor még a holdvilágos estéket is, hol egyedül, hol pedig egy unokacsémmel, akinek az encyímhez hasonló hajlamai voltak és a ki azután később mint fiatal tanító nagyon is korán állando lakója lett annak a csendes biródalomnak, végleg, a hol annyi sok kedves s bizalmas órák töltöttünk együtt mint fiatal diákok.

Ilyen tájt, mikor a tavaszi szélviharok üldözik, kergetik a sötét felhőket, és későn ősszel, mikor zúgva, jagatva rohan, szavárd, seper végig az északi szél a száraz avaron s kavarja, kergeti a sárga, hullott lombot,

— ilyen tájt ama hosszú, egyik oldalról nyitott folyosó boltívei alatt szerettem fel- s alá járkálni, amely folyosó alatt a város előkelő családjainak a kriptái voltak s melynek egyik végében egy kis kápolnaszerű helyiségben embernagyságu, szárnyas fehér angyal állott, szomoruan lehajtott fejjel. . . . Mentül dühösebben tombolt ilyenkor a vihar s nyugótt, jajgatott a jegenyek ágai között és a folyosó tetőzetében, annál hosszasanban néztem azt az angyalalakat, a mely az enyészetet, a halált, a gáyszót felképezte, s mintha már akkor is valami sejtélemfélé fogamzott volna meg bennem, hogy bármily panaszos is a szélvihar szava, s bármint gyászoljon is ez az angyal, az mégsem lehet, hogy azok, akik most itt pihennek e hantok alatt, s egykor úgy éltek, gondolkoztak, örültek, bústultak, mint én, az örök enyészetnek a prédái lettek.

Mindezek a dolgok és gondolatok járták át lelkemet, mikor a besztercebányai temető bejárata fölött ezt az egy szót olvastam: „Feltámadunk.“ s felmerültek most is lelkebern, amikor egy szenzációs per alkalmából majd minden újságlapban részint gúnynyal, részint számközzással írt közleményeket olvasok azokról az emberekről, akik nemcsak hisznek a lélek feltámadásában, örök életében, hanem azt is tudják, hogy az a lélek nem vész oda valahová a nagy semmiségbe mint valami elvont fogalom, hanem hogy új, átherikus testet ölt és ott kezdí és folytatja életét és tökéletesülését, a hol földi testének halálakor abbaghyta.

Mi igaz hát? Az egyháza a testi feltámadást tanítja; a transcendentalis psychologia hívei a lélek életének folytonosságát és egyéniségének siron tül megartását bizonyítgatják, a materialismus pedig azt mondja, hogy a testi halálal az egyének is vége van: feltámadás nincsen, sem testi, sem lelki értelemben, — s az az ember, aki nemcsak a jelennek óhajta élni s a ki egy jövőnd, jobb életben remél e földi szenvedéséért kárpótlást, tétőlöve, agódvá keresi az igazságot.

S valóban, különös lelki és morális élet ez a mostani! Ezer meg ezer templomban felhangzanak ma a szent énekek és imák az Üdvözítő feltámadásáról, a lélek halhatatlanságának eme symbolikus jelenségéről, s millió ember borul térdre, hogy a Mindenható eme könyörtelenségéért hálát rebegjenek a jai. Kűnn pedig, az élet zajos piacán azt hirdeti a világi tudomány, hogy mindaz, amit oda bent a szent falak között a lélek halhatatlanságáról s ami ezzel összefügg, tanítanak, csak naiv gyermekese, mert ellenkezik a természet törvényeivel, a tudomány által megállapított igazságokkal.

Nem az a hely ez, ahol az imént említett három elmélet közül bármelyik is czafalogathatnám, avagy fátogatathatnám, de a Feltámadás ünnepeit ődszerűen tartom a transcendentalis lélektan híveinek egyik olyan kísérletét bemutatni olvasóinknak, amely a materialistáknak az imént említett elméletét halomra dönteni látszik. Az u. n. „közvetlen szellemirással“ való kísér-

Azt hittük, hogy megelégszünk a hazabeszéléssel, az eseményeknek kritizálásával és tevékenységüket inkább sajtójk, meg személyes érintkezéseikkel fogják föntartani.

No de ebben csalódtunk.

Es örvendünk annak, hogy csalódtunk.

Örvendünk pedig azért, mert bizonyosra vesszük, hogy a magyar nemzeti közvélemény, a mely megvetéssel fordult el ezekben az embereknél első politikai szereplésétől, attól a törekvésektől, mely homlokegyenest ellenkezésként áll az egységes magyar állameszmének kiépítésére irányuló munkásságukkal — tudni fogja a módját annak, hogy ezeknek az agitátoroknak egyszer és mindenkorra elvegye a kedvét attól, hogy a magyar képviselőházban nyíltan hirdethessék seperatiztikus törekvéseiket.

De leginkább meglepő Veszelovszkynak az a szereplése, a melyvel a szőnyegen forgó ujonczlétszám megállapításáról szóló törvényjavaslatot nem szavazta meg.

Ez a nyílt kijelentés nagy forduló pontot képez a tót tulzók politikájában.

Mert feltételeztük, hogy Veszelovszky nemesak a maga, de hasonló gondolkozási társainak, sőt a národistáknak nevében és hozzájárulásával is beszélt.

Mi nem tartozunk azok közé, a kik minden gondolkozás nélkül, vakon szoktak még a kényszerítő eszközök előtt is meghajolni. Mert mielőtt ezt megtennők, mérlegeljük a helyzetet és csak aztután járulunk a felmerült javaslatokhoz, ha annak szükségéről, meg arról is meggyőződünk, hogy előtéríteni nem lehet.

Nem a mi feladatunk a nagy politika tárgyalása, csak annyiban foglalkozunk vele, a mennyiben hazánk, alkotmányunk és a magyar állameszme egysége szempontjából minket is érdekel.

A külföldi események, az ausztriai bonyodalmak azonban már sokkal hangosabban hirdetik a válságos napok közeledését, semhogy azt nekünk is meg ne kellene hallanunk, a miből önként következik, hogy kénytelen-kelletlen, de mégis azok közé kell sorakoznunk, a kik hazánk, alkotmányunk és államiságunk érdekében a szükséges áldozatokra is készek.

Ez nemesak a dinasztia, de az ország érdeke is.

Veszelovszky pedig a midőn kijelentette, hogy az ujonczlétszám emelését nem szavazza meg, ellentétbe került a dinasztia határozott kívánságával, nem is említve, hogy annak érdeke a mi érdekeinkkel is szoros összefüggésben van.

Ezzel a tót tulzók alaposan kompromittálták magukat a dinasztia előtt, a melynek támogatásával, vagy hallgatólagoz belenyugásával, a multban — a melyre mi már fátyolt borítottunk — annyi izben fenhangon dicsékedtek, sőt azzal bennünket megfenyegettek.

Mert a tót tulzók nevében Veszelovszky által tett kijelentés nem tekinthetjük hozzájárulásnak az ellenzék törekvéseire, mely a mai körülmények figyelembevételével lehet tulzott, módjában elhibázott, de föltétlenül hazafias.

Mert míg az ellenzék átmenetet nem tűrve törekszik az erős, független nagy Magyarországnak kiépítésére, addig a tót tulzók minden munkáikkal azon vannak, hogy a lassabb tempóban haladó megerősödés politikáját is megnehezítsék.

Mi lehet hát az oka annak, hogy a tót tulzók egyik képviselője a dinasztival szembe helyezkedve ilyen kijelentést tegyen, a mikor annak a kijelentésnek megtételére semmi kényszerítő ok fenn nem forgott?

Semmi más, mint a magyar jóhiszeműségnek kihasználása, a népszertűséghajzásat.

Ezek az emberek most az ellenzék mellé sorakozva népszertűsége akarnak szert tenni, annak hangoztatásával, hogy a nemzet nem bírja el az újabb követelményeket — és oly hangon hirdették ezt, mint annak idején Valasek és bizonyára többi társai is hitegették a népet azzal, hogy majd közrehatnak ők, hogy a tót nyelv legyen a hivatalos nyelv, az adókönyvek is tótok legyenek stb. stb.

Nincs haládatosabb dolog, mint a terheket emlegetni, a melyek alól mindannyian, magyarok és tótok egyaránt szívesen szabadulnánk.

De míg az ellenzék obstrukciójával nemzeti engedményekre számít, a melyeket szívesen fogadnánk mindnyájan, addig a tót tulzók csupán csak a zavarosban halásznak és most a midőn az országos közvéleményt a katonai javaslatok, meg az indemmiti foglalják el, most szeretnének pártot vagy legalább támogatást szerezni és ezzel engedményekhez jutni.

Bizunk azonban a képviselőház ellenzékében, hogy a tót tulzók nem fognak fellépni és azért, mert most ennél a kérdésnél a négy tót nemzetiségi képviselő velünk van, nem fognak részükre semmit sem kilátásba helyezni — legkevésbé pedig azt, hogy a ma-holnap napirendre kerülő nemzetiségi kérdésben támogatásukat biztosítsanak.

Az a körülmény pedig, hogy a tót tulzók képviselői eddigi és évszázados politikájuktól eltértek, nevezetesen, hogy a dinasztia határozott kívánságával nyíltan ellentétes állásponton helyezkedtek — csak újabb bizonyosságot annak, hogy Magyarországon csak az egysége magyar állameszme hívének lehet politikainak, mert a mint csak egy kis részes jutnának a nemzetiségi tulzók, éppen ott lennének velük, a hol Ausztria van a maga nemzetiségeivel, a mi pedig sem nekünk, de a dinasztianak sem érdeke.

A sok írásos közlemény közül, amiket ily módon kaptok, csak egyet említek itten, a mely azonban annál bámulatosabb. A kis Trianon-vár kis angol parkjában a következő direkt írást kaptam: Me croy pas à la chance de ma vie; elle a été aussi malheureuse à Trianon qu'ailleurs. Reine de France Maria-Antoinette. (Ne higgyetek életem boldogságában, amely Trianonban éppoly boldogtalan volt, mint egyébltt. Franciaország királynéja, Mária Antoinette.) Ez az írás a szerencsétlen királyné földi életéből származó írásokkal összehasonlítván, ezekhez feltűnően hasonlóan találták.

Gondoljon ki-ki, amit akar ezen írásokról, magyarosza azoknak keletkezését, a hogy neki tetszik, — én, mint ilyen csudáira csak szintén közvetlen tanuja, a könyv szerzőjével tartok, aki — clairvoyance növérenek tapasztalásai által támogatotva, — arra a következtetésre jut, hogy a transzcendentalis lélektan híveinek van igazuk, akik hiszik, tudják és hirdetik, hogy földi halálunk pillanatában lelkünk új testben új életet kezd, a melyet évtizedekig, évszázadokig, sőt néha még ennél is tovább az emberek közvetlen közelében folytat, míg végre mint tisztultabb, tökéletesebb lény más szférákba kerül, de a honnan szintén visszatérhet földi testvéreikhez.

Vármegyei gazdasági egyesület.

Örömmel vettünk tudomást arról a mozgalomról, mely a megyei gazdasági egyesület újjászervezésére indult meg. Azon az előértekezleten, melyen ezen mozgalom megindítása elhatározottat, kimondották az illetők egyuttal azt is, hogy március hó 29-én közgyűlést hívnak össze, melyen a további lépéseket megbeszélnek. Sajnálattal konstatáljuk, hogy ezen közgyűlés nem tartatot meg, félünk tőle, hogy azok a lépések is abban maradnának, vagy elhalasztódnak ama hírhedt emberi kor legvégső határáig.

Hát pedig ez a dolog a mily mértékben sajnálatos, ép oly mértékben közügy is, engedessék meg nekünk, hogy a dologhoz kissé hozzászóljunk.

Tudunkkal a megye közép és kisbirtokos osztályának helyzete nem valami rózsás. A kisbirtokosok kivándorolni kénytelenek, mindinkább nagyobb számban, a középbirtokos munkást ennek folytán ma holnap a megyében egyáltalán nem fog kapni. Az eladósodás általánosan, a hitel elég drága. Németország termékeink elől elzárja piaczat, stb. stb., evvel szemben kénytelenek vagyunk magasabb quótát fizetni, emelni a civiltást, katonai létszámot és tisztviselői fizetést. Jó néhány millió lesz ez egyuttéve, jut belőle Turócra is valamelyes rész, pedig hát Magyarországon az adó tulnyomó része a gazdák vállaira hárul. Már most: mutató-gazdáinknak évi jövedelme valamelyes emelkedést. Mutatkozik-e csak valahol is valamely haladás a mezei gazdaság terén? Hiszen gazdáink adósságaik és adójk terheit ma is igen sokszor nem bírják már, fogják-e bírni, ha ez az adó még nagyobb, a mezei munkás a kivándorlás folytán még dragább, a mezei termékek pedig az Európászerte megindult védámos politika folytán még olcsóbbak lesznek?

Fájdalommal látjuk ily körülmények között, hogy a gazdasági egyesület ügye ismét halasztást szenvedett. Osmerjük a körülményeket. Turócvarmégye gazdáink anyagi ereje oly csekély, hogy önérejükben valamit elérni nem tudnak. Elismerjük, föltétlen szűkségük volna a nagymérvű állami támogatásra, csakhogy az állam az egyest támogatni nem fogja, nem is teheti. Egészen más egy gazdasági egyesület, mely a megye összes gazdái magában foglalja, másrészt, mely ezen támogatás segélyével irányt adhat egész gazdálkodási rendszerünknek, kivézetül utat nyithat a ma is eléggé válságos helyzetből, mely a jövőben gazdáink tulnyomó részét, stagnálás esetén okvetlenül kell, hogy az anyagi romlásba kergesse.

Sokat lehetne itt elmondani a gazdasági egyesület szerepéről, feladatairól. Mäskor talán erről is szólnuk, ma csak a következőkre hívjuk fel gazdáink figyelmét:

A gazdasági egyesület a megye nagyobb birtokosainak társulása, kisbirtokos az évi tagsági díjat nem fizetheti, a közgyűlésekre melyek öt munkájától elvonják, nem jár. Tagul tehát az egyesületbe be nem lép.

A megye középbirtokosai pedig magyarok nagyon kevés kivétellel. Ha ezek más nem egytűtönirtülve, egy tevékeny, eredményeket is felmutatni tudó gazdasági egyesületet alkotnak, joggal várhatják a magyar állam támogatását, hiszen a magyar állam nem lehet közömbös, hogy a megye független értelmiségét alkotó emely milyen, magyar-e vagy tót nemzetiségű! A magyar államnak nagy érdeke, hogy az az elem, a mely erős nemzetiségi viszonyok között, mindenkor feltűdné venni a harcot, s a mely a magyar állameszmét mindeideig diadalra is tudta vinni a megyében, nehéz, válságos viszonyok között erősbödik, avagy pedig gyöngüll. Az állam a gazdasági egyesületet támogatja is a multban, jobban, mint sok más ily egyesülettel, megszünt a támogatás a jelenben, miután az egyesület életjét magáról nem ad, néma gyermek szavát pedig az anyja se éri. Meg lesz az állami támogatás a jövőben, annál nagyobb mértékben, mennél jobban megfelel az egyesület hivatásának, — mennél nagyobb eredményeket ér az, ha tehát az államnak garantiát tud nyújtani arra, hogy a hozott áldozatok arányban állanak az elért eredményekkel.

Ámbár a mi nézetünk szerint a gazdasági egyesület hivatása nem lehet politikai, a mi viszonyaink között a kérdés ezen oldala azért mégis önkéntelenül felmerül.

Emlékeztünk csak vissza a tót nemzetiségi párt kiadott választási programjára röpirataira. A nyelvi kérdés nagyon mellékes szerepet játszott itt, hiszen a kérdés ezen oldala a földmívelő népet még ma is, még itt a megyében is, hidegen hagyta. De feligazta a népet a program gazdasági része, a mely a nép tagadatlanul nagy és számos bajaira orvoslást ígért. Hogy a nép a tót nemzetiségi párt részéről ezen irányban segít-

levezés ez. Ez a kísérlet abban áll, hogy tiszta papírlapot, írótablettát zárnak el szigorú ellenőrzés mellett fiókba, dobozba, vagy bármily más megfelelő helyre, s mikor onnan kivesszük, rövidebb-hosszabb írásos közlésekkel olvashatni a papírlapon, az írótablettán, s az írás a legtöbb esetben egészen azonos jellegű azoknak az elhalt embereknek kezírásával, akik a nevüket a közlemény alá írják. Ilyen írást — ha nem is valami nagyon gyakori — ma igen sokat nyertek a kísérletezők s magam is meggyőződtem annak létezéséről oly körülmények között, amelyek minden tévedést vagy megtévesztést kizárnak, azon egyszerű okból, mivel egyedül magam voltam jelen a kísérletnél.

A legbámulatosabb eredményeket Gúldenstubbé Lajos báró érte el a kísérlevezés ezen terén, a ki az ő tapasztalásait s az azokról levont elméletet „Pneumatologie positive et experimentale: la réalité des Esprits et de leur écriture directe” czimű, Párisban megjelent s több más nyelvre is lefordított könyvében tette közzé. Gúldenstubbé csak kiváló francia és más tudósok s egyéb kiváló férfiak jelenlétében végezte experimentumait jobbára Párisban és annak környékén (az Antikateremben, a St. Denis székesegyházban, Páris temetőiben, Versailles, Trianon, St.-Clottd, Compiègne, Rambouillet és Eu parkjaiban), továbbá Londonban (a British Muzeumban és a Westminsterben), Münchenben stb.

seget nem várhat, azt sok helyen belátja már maga a nép, és jórészt ennek köszönhetően a legutóbbi megyeválasztási tagok választásánál elért kedvező eredményeinket. A tót nemzetiségi sajtó hiába emlegette vesztegetéseket, hivatalos hatalmat, el nem vitathatja azt, hogy például Vrieczkön volt jelöltjük azért vonta vissza minden rábeszélés stb. nélkül, mert eselődött a nemzetségi párt jégretétben.

A nép gazdasági bajai azonban megmaradtak, és ha nem történik semmi, meg is fognak maradni.

El nem vitatható, hogy a néppel keveset törődünk, kabátos embert maga között csak a választások alatt lát — a végrelajtot kivéve — csoda-e, ha ily körülmények között oda fordul, a hol segítséget igényel neki? Néptünk szellemileg, anyagilag oly gyöngye, hogy feltétlenül szükségje van a vezetésre, a ki ezt a vezetést magához tudja ragadni, a ki kisbirtokosaink bajaira orvoslást tud, azé lesz a jövőben a nép.

Mondottuk, hogy a gazdasági egyesület első sorban a közép és nagybirtokosok számára való, de ez nem zárja ki azt, hogy az egyesület ne dolgozzék a nép javára. Működtetnék az egyesület sok irányban, ott pedig, a hol ennek helye van, felállíthatna gazdaságörököt, mint Nagy-Csépesényben, mely mindannyi bástyája lehetne a magyar államásnének.

Ezekért fájlaljuk végtelent, ha mint jelen alkalommal is, ezen a téren látjuk a már megszokott huzavonát, halasztást. Hosszu haladoknál halál a vége — félünk tőle. Minden elhatalasított napért kár, mert evel tényleg megakadályozzuk a kormányt, hogy bajaink segítsen. Mentül tovább halasztgatjuk ezt az ügyet, annál jobban távolodik tőlünk a nép, annál nehezebb lesz azt visszaszerelni.

Pedig hát ennek a népek javán dolgozni egy örökös kötelesség volna — talán jó lesz ezt is felemlíteni.

1848 ig a nemes jobbágyának nemesak ura, de gyámja is volt, szükség esetén ennek javáról gondoskodni kötelességet képezte. Ez teszi érthetővé azt a ragaszkodást, a melylyel a tót jobbágy a maga nemes urához mindenkor viseltette, a mely ragaszkodásnak nyomát még az őregeknél mindég felálaljuk, de nem a fiatalabbnál. A jobbágy és nemes között lévő viszony felbomlott akkor, midőn a magyar nemesség előjáróját önként lemondott, de nem szabad, hogy lemondjon kötelességeiről.

Jusson eszünkbe, hogy volt idő, midőn a katolikus magyar főur megtudott halni — a vérpádon is — azért, hogy a lutheránus tót paraszt szabadon boldogulhasson az ő lite és meggyőződése szerint. A jelenlegi helyzet nem követel vért, sőt még anyagi áldozatot sem, csak őnzetlen és kitartó munkálkodást.

Bertsch Ottó.

Megyei élet.

(Turóczvármegye közigazgatási bizottságának ülése.)

Turóczvármegye közigazgatási bizottsága f. évi április hó 6-án tartotta meg rendes havi ülését.

Jelen voltak ifj. *Justh* György főispán előktele alatt *Beniczky* Kálmán alispán, *Grunmich* Géza kir. tanácsos-pénzügyigazgató, *Berez* Gyula kir. tanfelügyelő, *Keviczky* István árvászeki elnök, *Dr. Haas* Jakab főorvos, *Dr. Skultický* István kir. ügyész előadók, *Justh* Kálmán, *Rozsa* János, *Klimó* Vilmos és *Cserny* Emil bizottsági tagok.

Elmaradásukat kimentették *Justh* Ferencz, *Borbély* Kálmán, *Keviczky* Imre és *Dávid* Ferencz, bizottsági tagok.

Beniczky Ákos dr. főjegyző előadásában kerültek tárgyalás alá a következő ügyek:

Az állanvasutak igazgatósága értesíti a közig. bizottságot, hogy a vasuti menetrend megváltoztatása tárgyában beadott kérelme teljesítettnél fog, a mit a bizottság örvendetes tudomásul vett. *Rozsa* János indítványára ifj. *Justh* György főispánnak, a ki ezen ügyben személyesen is eljár és azt sikerre vezette, a bizottság köszönetet szavazott.

Jelinek szucsányi jegyző panaszanak megvizsgálásával, a melyet *Hrdlicska* Lajos turáni lelkész ellen beadott, a megyei alispán bízott meg. A vizsgálat megejtetvén, tényleg több visszaélés konstatáltaott. Minthogy azonban ezeknek megtorlása nem a közigazgatási bizottsághoz tartozik, az összes iratok további illetékos intézkedés végett az illető egyházi főhatóság-hoz tétettek át; egyben felkérte a bányakerület püspök, hogy eljárásának eredményéről a bizottságot értesítse.

Az alsó-turcsékiek kérelme, hogy az anyakönyvi hivatal ismét odahelyeztessék vissza, a járási főszolgabíró

véleménye után úgy intéztetett el, hogy az anyakönyvi hivatal továbbra is Felső-Turcséken maradjon, már csak azért is, mert F.-Turcsének 900, Alsó-Turcsének pedig csak 600 lakója van.

Skuta szucsányi lakos panasza *Katoska* J. felső-turcséki anyakönyves ellen megvizsgáltatván, az illető anyakönyves utasítatik, hogy a fennálló szabályokhoz alkalmazkodjék.

A földművelésügyi miniszter tudatja, hogy *Székely* Mózes turóc-szent-mártoni kir. erdőfelügyelővé neveztetett ki; a mit a bizottság tudomásul vett.

Schultz Lajos szucsányi lakos, az iparfelügyelő intézkedése ellen felebbeszét jelentevén be, ez ügyben az iparfelügyelőség véleményét kívánja be a bizottság.

A kir. erdőfelügyelőség panaszt emelt a turóc-szent-márton—blatniczai járási főszolgabíró ellen, mert nem volt hajlandó a vadászati statisztikai kimutatás adatait beszerezni. A bizottság úgy határozott, hogy a szóban levő adatok a főszolgabíró útján a jegyzőtől beszerzendők.

A znióváraljai anyakönyvevezető azt kérte, hogy ezen állástól mentessék föl. A főbíró javaslatára az anyakönyves állásban megmarad helyettes anyakönyvesül, leendő kinevezésre pedig *Kristofcsák* Lajos segéd-tanár hozatott javaslatba.

Előadott még több utadó és kivételes nősülési engedélyt kérő folyamodványt.

Csepessányi Sándor tb. főjegyző adta elő a szt.-máriai r. k. iskolaszék ügyét, a mely iskolai hatóság elhatározta, hogy iskoláépítés czéljára évi 5%-os adót szavaz meg, mindaddig míg elegendő pénz gyűl. Ezt az ügyet a kir. tanfelügyelő indítványára a bizottság visszaadta a felebbező Hiros szeczeői lakosnak azzal az utasítással, hogy az egyházi adó kivételére ellen megfelelő egyházi hatóságokhoz forduljon.

Keviczky István árvászeki elnök jelentése szerint az árvászek ügymenete rendes medorben halad, a mit a bizottság tudomásul vett.

Dr. Haas Jakab főorvos jelentése szerint az általános egészségi állapot a mult hóban sem volt kedvezőbb, mint a f. évi január és február havában, mivel most is a eszes és tudóhurutos bántalmak nem különben a glümőkör is nagy számban észleltettek. Azonban a halálzási arány kedvező volt. A heveny fertőző s kórok közül előfordultak:

1. *Vörheny*. Moszócon 4 eset, gyógy. 3, meghalt 1. Stubnyafürdőn 3, gyógy. 2, meghalt 1.
2. *Ronscoló-toroklób*. Ivánköfalun 2, gyógy. 1, meghalt 1. Helyben egy nő gyógyult. Znióváralján az áll. tanítóképző intézetben 2 növendék, meggyógyult mind a kettő.
3. *Gyermekagyliz*. Znióváralján 2, gyógy. 1, meghalt 1. Szklabinaváralján 3, gyógy. 2, maradt 1.
4. *Hashagymáz*. Szklenón 3, gyógy. 2, meghalt 1 férfi.
5. *Hökurut*. Szklenón 4, gyógy. 1, meghalt 1, maradt 2.

Mindenlét a kellő óvó s gyogyintézkedések fogva-rosítottak. Pékműhelyek, vendéglők, iskolák, óvodák, élelmi szerek és italok szinttgy a szikvizgyárak megvizsgáltattak.

Hullaszállítás 2 esetben engedélyzetett u. i. Károlyfaluról a szt.-máriai temetőbe és Nedozorról a moszóci temetőbe.

Dubován egy 45 éves férfi elmeállapota vizsgálatott meg s gondnokság alá helyezése iránt intézkedett a főorvos. Moszóczról egy 26 éves hajadon elmebeteg gyogyintézetbe szállítottatt. Ruttkárol Szucsányba egy 20 éves leány elmebeteg hozatott, ki közveszélyes voltánál fogva egy többóháza lesz szállítandó Ruttkán a Vág folyóból kifogott férfi hulláján törvényszéki boncolás eszközöletett. Priekopán egy férfi szívészéküldésben elhalt. Hulláján orvos rendőri szemle tartatott. Ugyanez eszközöletett A.-Turcséken egy öngyilkos hulláján és egy a Turócz vízibe esett s megült 2 1/2 éves fiú hulláján.

A kórorvosok körtk valamennyi községét meglátogatták. Kiállítottott 11 orvosi bizonyítvány s 9 orvosi látlelet könnyű testi sértecekről.

Grunmich Géza kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint az adóbefizetés a mult hóban a mult évi hasonló időszakhoz képest kedvezőtlenebb volt, még pedig az egyenes adóknál 8889 koronával, a közvetlen adóknál pedig 3175 koronával. Egyelőre külön intézkedést meg nem tart szüksségesnek, *Balusz* Endre, tanár tökekeamat adó törlése iránti kérelme elutasítottatt.

Berez Gyula kir. tanfelügyelő jelentése szerint a legutóbbi jelentése óta meglátogatta a helybeli izr. és róm. kath. iskolát, a felsőturcséki áll. iskolát, a helybeli polgári leányiskolát 4 napon át, a kislalvi ág. h. evang.-a stubnyafürdői állami, a szucsányi ág. ev. és róm.

kath., a turóc-szent-mártoni áll. ismétlő iskolát, a szlováni r. k., a kostlyáni ág. h. evang., a trebosztói és zsambokrúti ág. ev., a szent-péteri r. k., a krpelláni, nolesói, blatniczai, jeszeni, szklabinjai, podhrágyi, kissemecei, meczpáli ág. ev. és a folkusfalvi áll. iskolákat.

A szucsányi róm. kath. felekezeti iskolánál tapasztalt eredménytelenség folytán kénytelen volt a magas közoktatásügyi miniszteriumhoz fordulni.

Szlovánban a róm. kath. iskolában szünetelt a tanítás a tanfelügyelő látogatása alkalmával, mert az iskolaszék a tanító többszörös sürgetése daczára sem szkolgáltatta ki a tanterem felítésre szüksséges tűzől fát. Az iskolaszék felhivatott kötelességének teljesítésére.

Kostyánban az ág. h. evang. felekezeti iskola ezen tanévben is a régi alkalmatlan épületben van elhelyezve. Tekintettel arra a körülményre, hogy itt az új állami iskola szervezése illetve felépítése már csak rövid idő kérdése lehet — e tárgyban külön intézkedést nem tartott szüksségesnek.

A trebosztói ág. h. evang. felekezeti iskolánál oklevéllel nem bír s magyarul sem tudó tanító van alkalmazásban. Ennek eltávolítása és helyébe képesítéssel bíró tanítónak alkalmazása tárgyában a magas miniszteriumhoz tett jelentést.

Szent-Péteren a róm. kath. iskolai tanítónak nincs ugyan oklevele, de már rég tanítókodik és a magyar nyelvet is törekszik sikerrel tanítani.

Zsambokrúten az államilag segélyezett ág. h. ev. felekezeti iskolában oly foku sikertelenséget tapasztalt, hogy az általános, mint a magyar beszéd tanítását illetőleg, hogy kénytelen volt ezen szomorú állapotot további megfelelő intézkedés végett a magas miniszteriumnak tudomására juttatni.

Nolesón az ág. h. evang. felekezeti iskola épület meg tanító hiányában szünetelt. Megkereste a turóczi ág. h. ev. főesperest, hogy az iskolának felépítése és képesített tanítónak alkalmazása iránt intézkedjék.

Jeszenben az ág. ev. iskolában kiélegető eredményt konstátált a kir. tanfelügyelő — azonban a tanterem annyira zsufolt, hogy ott a második tanteremnek felállítása most már el nem oldható. E tárgyban a kellő intézkedés megtörtént.

Szklabinán az ág. h. evang. felekezeti iskola rozoga külsejének, a piszkos söt ronda tanteremnek teljesen megfelelő az iskola belétele. Itt a tanító *abszolute semmit* sem dolgozott. A gyermekek magyarul éppen semmit sem tanultak, de nem tudnak azok tótul sem.

Az ott működő tanító ellen már a tót folyamán panasz merült fel, a melyet az illetékos egyházi hatóságnak adott ki a kir. tanfelügyelő — illetékos intézkedés végett és a midőn a tanító ellen megindított eljárás eredményéről megnyugtató választ, az illető főesperestől nem nyert — az ügyet a közökt. miniszteriumnak bejelentette. Jaskala látogatási jegyzőkönyvet is felterjesztette azon javaslatával, hogy az ott működő tanító ellen *súlyos hanyagság* czímen a felgyelmi eljárás megindittassék és tőle az *államségely* elvonassék.

Tűzsfólt a blatniczai ág. h. evang. iskola, a melyet meleség mondva egy teljes évi használat óta még egyetlen egyszer sem suroltak föl — a hol azonban ez körülmény onnan származik, hogy a II-dik tanítói állomás javadalmazása és az államségely kiutalványozása körül nehézségek merültek fel. Különben itt, az új épületben, mely most egy éve vétettet használathba a II. tágas tanterem és tanító lakás készen áll.

Podhrágyon az ág. h. evang. felek. iskola tanterem annyira nedves, hogy közegészségügyi szempontokból kifogásolhatónak tartja. Fel is hívta az iskolaszéket, hogy a tanterem átalakításáról gondoskodjék.

Nedves a *kpelláni* ág. ev. iskola tanterme is, a hol szintén intézkedésre van szüksség.

Egyebekben jelenti a kir. tanfelügyelő, hogy a tanítás rendes menetét mi sem zavarta meg. Az iskolai egészségügyi is általában kedvező.

A tanítói személyzetben azon változás történt, hogy *Kristofcsák* Lajos ábrahámfalvi áll. iskolai tanító a znióváraljai áll. tanítóképezdehez segédtanárná neveztetett ki. Helye Benisek Rezső znióváraljai róm. kath. tanítóval töltött be.

Gruber Jánosné tótrónai áll. óvónő pedig szabadságot folyamodván, kénytelen volt enyhébb éghajlatot fűkeresni. Helyettesítésére még nem intézkedhetett — mert megfelelő óvónő nem áll rendelkezésére.

A közigazgatási bizottság felgyelmi választmányja is ülést tartott, a melyen egyik községi iskolai tanítót a gyermekekkel szemben ismétlen tanusított szabályellenes elbánás miatt fizetésének 5%-ával feltrő pénzbüntetésre ítélte.

HIREINK.

— **Husvéri ünnepek.** Ezeket a szép ünnepnapokat ebben az esztendőben eltekintve a görögkeletiektől, mindannyian együtt töltjük. Ritkán fordul elő, hogy a husvéri ünnepek az izraelita husvéri ünnepekkel teljesen összeessenek. Allitlag már száz éve is eltelt, hogy ez előfordul volna.

— **Hangverseny a klicsinylok javára.** A ruttkai vasuti főmihelyi zenekara a múlt vasárnap a vasuti értemeknek hangversenyt rendezett, a mely 90 koronát jövedelmezett a nemrég leégett klicsinylok javára. A kassa-oderbergi vasut főmihelyi tisztikara szintén 50 koronával járult a tűzkárosultak felségítéséhez. Ezt a két összeget összesen 140 koronát a ruttkai körjegyzőnek adtak át azzal a kérrsel, hogy azt a leginkább reászorultak között ossza ki.

— **Új tisztos orvosi.** Dr. Boleman János stubnyafürdői fürdőorvos, a kinek azon a vidéken már is igen jó orvosi hírneve van, a napokban tette le Budapesten a tisztos orvosi képesítő vizsgálatot.

— **Hízők Turóczban.** Hogy ezek a vérengző állatok mennyi kárt tesznek a vad állományban, arról nemcsak a vadászok, de a nagy közönség is kellőleg tájékozva van. Pusztításukra így a földmiveltügyi miniszter, mint a birtokosok is buzdítja alkalmazottjaikat. De persze ez nehezen megy, mert a hízó óvatlan állat so csak nagy ritkán kerül a vadász szeme elé. Dacára ennek Turóczországban a múlt év folyamán 5 darabot ejtettek el. Még pedig Raksányi János blatniczi lakos erdőőr 2 drbot, Schmidt György szintén blatniczi lakos erdőőr 1 drbot és Ertl Ignác moszei lakos erdőőr 2 drbot. Ezek részére a földmiveltügyi miniszter daronkint 30–30 kor. jutalmadit engedélyezett.

— **Kiküldetés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister Boldis Ignácot a helybeli állami polgári és felsőköznevelési iskola igazgatóját, mint a közoktatási tanács tagját, a szegedi polgári iskolák tanulmányi eredményének megvizsgálására küldötte ki.

— **Megbízás.** A tótrnáci beteg állami óvónő helyettesítéséül Fabán Erzsébet áll. óvónő bizatot meg.

— **Új erdőfelügyelő.** Székely Mózes kir. erdőfelügyelő a múlt héten érkezett Turócz-Szent-Mártonba, hogy új állomást elfoglalja. A hivatal átadása végett megjelent itt ugyanakkor Lászlóffy István pozsonyi kir. erdőfelügyelő is, a kik Kolossy Béla kir. alerdőfelügyelővel, a hivatal eddigi vezetőjével együtt az átadási eszközöltek.

— **A F. M. K. E.** selmeczányai közgyűlésén Lőrinczy Gyula igazgató választmányi tag azt az indítványt nyújtotta be, hogy a F. M. K. E. egyesület egy oly könyvet adjon az iskolából kikertült ifjúság kezébe, a melyben a szokásos imádságokon kezdve, a magyar történelem, alkotmány-földrajzról, továbbá a legközvetlenebb közgazgatási ismeretekből mind azt együtt találja, a melyre az életben szüksége lesz. Ennek az indítványnak tanulmányozására Thuroczy Vilmos elnökelte alatt Libertiny Gusztáv kir. tanácsos, Berecz Gyula kir. tanfelügyelő és Clair Vilmos az egyesület főtitkára küldettek ki. Ez a bizottság az elmúlt héten kedden este tartott ülést Nyitrán, a melyen elhatározták, hogy Lőrinczy indítványát nem ajánlják a közgyűlésnek. Nem pedig azért, mert az egyesület jelenlegi viszonyai közegette nem bírna meg a kiadással járó nagy költségek.

— **Elnevezés.** Az úreszedésben levő ábrámáfalvi állami elemi iskolához a közoktatási miniszter Benisek Rezső úrnóváralji róm. kath. felekezeti iskolai tanítót bizta meg a tanítással.

— **Férjgyilkosság Turóban.** Megyénknek bűnkrónikájában ritka szomorú eset adta magának elő Turóban, a hol Várficz Györgynek több gyermekek anyja a múlt héten férjét agyonlőtte. Vrabecz György turáni földművelő ember állandó perpatvarban élt feleségével. Gyakori volt közöttük nemcsak a civakodás, de a tettségesség is. Vasárnap ismétlődött ez az eset a mi az asszonyt annyira elkéséritezte, hogy férje ellen bosszút forralt. Sötét tervének kivitelére esakhamar alkalom is kínálkozott. Férje vasárnap este később tért haza és nyugodlomra tért. Az asszony egy darabig kétkedött magával majd félkaptá a keze ügyébe került kápic és azzal hanzalt fekvő férjének homlokára három oly erős csapást mért, a melyek a koponya csontot teljesen szétroncsolták és rögigőni halált okoztak. Vrabeczné a mikor látta szörnyű tettenek következményét, a hullát elrejténi törekedett. Előbb azonban a véres ágyacmüt dugta el. majd a vérel tette fresekendezett szobát surlotta fel 13 éves fiával, a kit azzal fenyegetett meg, hogy ha az esetről egy hangot elárul, apja sorsára jut. És a szegény ártatlan fiú kénytelen volt saját apjának vétét mosni föl A gyilkosság azonban esakhamar kitűdőtt a lelketlen asszonyt azonnal letaróztatták. Ertesítette a helybeli kir. járásbírószágot, a melynek részéről dr. Trombner Árpád kir. albiró a helyszínen megjelenő dr. Haas Jakab vármegyei főorvossal a rendőri honelást megtegte. Vrabeczné erős esendőr fedezet mellett kedden reggel szállították be a turócz-szentmártoni kir. járásbírószághoz, a honnan a beszercezbányai kir. törvényszékhez kísérik.

A F. M. K. E. körlevele. A felvidéki magyar közmlvelődési egyesület tudvalóleg körlevelet intézett a vármegyei törvényhatóságokhoz, a melyben azt kéri, hogy a törvényhatóságok a panszlavizmus megfékezésére sorompóba lépjenek. Turóczmegye törvényhatósága ennek a körlevélnek alapján teendő intézkedés megbeszélésére kiküldötte Beniczky Kálmán alispán elnökelte alatt Berecz Gyula kir. tanfelügyelőt, Ujhelyi Attila és Zorkóczy Tivadar főszolgabírókat és Klimó Vilmos bírózottsági tagokat, a hogy a legközelebbi törvényhatósági közgyűlésig javaslatot terjesszenek elő.

— **Hodza János** szucsányi ág. h. evang. lelkesztől egy hosszabb felvilágosító levelet kaptunk abból a hírtnek alkalmából, a melyvel közölték, hogy a március hó 15-diki szucsányi tűz alkalmával az evangolikus templom harangját félreverték, holott azt más alkalommal nem tették. Ha technikai okok nem szolgált volna gátul, hajlandók lettünk volna a lelkesz úr levelet legalább bő kivonatban közölni, mert levelében több megzivilésére méltó dolgot is felemlít. Így azonban csak a dolog lényegére vonatkozólag terjeszkedhetünk ki és csak azt említhetjük föl, hogy tűzvész esetén a harangoknak félrevesése nemcsak hogy nem szokásos, de az kötelesség. Hogy ez az utóbbi időben nem történt meg, annak csak az volt az oka, hogy nem volt templomszolgá. Különbön kijelenti, Hodza lelkész úr, hogy a harangok félrevesése régi szokás, a min változtatni nem is lenne tanácsos. Tövesnek jelenti ki elhat, azt, hogy a harangok félrevesésében valamely cselezatlóság lehetett volna.

— **Sajtóper.** Hurban Svetozár ellen a „Omlupovanie deti“ című cikkéért, amelyben igaztatlán láta kir. ügyész a miniszter rendelte s a magyarság ellen, a hó 25 én lesz a főtárgyalás a budapesti sajtóbírószágot előtt.

— **A „Táttra“ jó szíve.** Hogy a nemzetiségi pénzintézetek miként használják föl nyereségüknek egy részét, arra már különféle oldalról van adatlunk. Alkalmadán ezeket majd nyilvánosságra hozzuk. Minthogy azonban még mindig vannak olyanok is, a kik a Táttra védelmére török magukat sorompóba állni, azoknak kijózanítására elmondjuk, hogy a Táttra jótékonyága miként nyilatkozott meg a klicsinyi tűzkárosultakkal szemben. Ennek a kis községnek egy harmada tudvalóleg a múlt hetekben a lángok martaléka lett és a lakosok jó része nemcsak hajlék nélkül, de betevő válla nélkül is maradt. A szerencsétlen emberek kénytelenek voltak koldus botot venni kezükbe és a szomszédos községek bejárni, hogy—könyöradamányokat gyűjtsenek. A szerencsétlenség híre megindította a Táttra nemesen érvő szívet is, és esakhamar elhatározta, hogy a tűzkárosultak részére 500 koronát fog fordítani. A bank emberei ki is mentek Klicsinybe és összeszedték nem a legnyomorultabbakat, hanem azokat, a kik a legutóbbi képviselőválasztások alkalmával a tót nemzetiségi párt jelöltjéül Mudrony Pálra szavaztak. A személyazonosság megállapítását Krámer János klicsinyi pártbíró végzte. Ehhez azt hisszük nem kell kommentárt fűzünk. Ebből már a vak is láthatja, hogy a Táttra nem a koldusbotra jutott tűzkárosultakat akart segíteni, hanem azok honorálására keresett alkalmat, a kik a tót tulzók törekvésében támogatóisukra voltak. Mit mondanak ehhez a Táttrának magyar részvényesei, a kik akarva nem akarva önkéntlenül részesei lesznek így módon annak a munkának, a mely a nemzetiségi pénzintézetek által nyújtott hasonló segélyekkel megmegtélvezik a lakosság lelki letét és elvették az íszkőt a magyar ellenes mozgalmak zítására. Lehetetlen, hogy türellemmel nézzék ezt a manipulációt, mely a jótékonyág nemes leple alatt a magyarság elleni gyűlöletnek veti el magvát. Ez a bank a múlt héten tartotta meg közgyűlést. Késő tehát már, hogy ezt a közgyűlésen szóba lehessen hozni. De sürgetjük a kormány beavatkozását a nemzetiségi kezében lévő pénzintézetek kezelésének megvizsgálására, mert a közönséget nem szabad tájékozatlannal hagyni. Nem közönsös az, hogy a tájékozatlanok filléreiből öszgyűjtött rengeteg pénz jövedelmének egy része mire fordították. Csak nem nézheti el a kormány, hogy a népet, a magyar honpolgárok garasáiból származó tőke útján, ellenségeinek szaporítására legyen fordítható.

— **A triesti általános biztositó-társaság** (assicurazioni generali) f. é. március hó 18 án tartott 71-ik közgyűlésen terjesztettek be az 1902. évi mérleget. Az előtűnt fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1902. december 31-én érvényben volt életbiztositási tőkésösszegek 611,558.220 korona 13 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 27,001.880 korona 96 fillérre rugtak. Az életbiztositási osztály díjartaléka 13,024.702 korona 24 fillérrel 160,189.849 korona 13 fillérre emelkedett. A tőbiztositási ágban a díjbevitel 12,271,317.385.— korona biztositási összeg után 20,219.214 korona 97 fillér volt, miből 9,132.770 korona 87 fillér viszont-biztositásra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbevitel 11,086.435 korona 10 fillérre rugott mely öszszelből 7,881.010 korona 61 fillért mint díjartalékát minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjartalék tehát a tiszta díjbevitel 71.10%—át teszi el. A jövő években esedékesek való díjkötelezvények öszzege 82,371,684 korona 24 fillér. A szalint. ny. biztositási ágban a díjbevitel kitétt 4,316.155 korona 18 fillért, mely a viszontbiztositások levonása után 1,457,860 korona 40 fillérre rugott. A betöréres lopás elleni biztositási ágban a díjbevitel 393.700 korona 26

fillért tett ki. Káróként a társaság 1902-ben 25,473.440 korona 68 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárjeléseket a társaság alapítása óta károk fejében 742,014.072 korona és 65 fillérinyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kárterítési öszszelből hazánkra 138,794.885 korona 03 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek öszszenen 20,313.106 korona 94 fillérre rugnak, különösen kiemelendők; az alapszabály szerinti nyereségartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapirkor árfolyammozgásaira alakított tartalék, mely a 3,729.624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 10,410.880 korona 16 fillérre emelkedett, továbbá felemelendő még a 160.010 koronára rugó kates követelések tartaléka. Ezeknek kivül fennáll még egy 726.138 korona 39 fillért kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztositási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsse. A társaság öszszen tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékeknek vannak elhelyezve az idei ártalulások folytán 190,319.427 korona 11 fillérrel 208,632.918 korona 73 fillérre emelkedtek, melyek következképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 33,144.493 korona 62 fillér 2. Életbiztositási könyveknek adott kölcsönök 18,600.000 korona 19 fillér 3. Letételemezzett értékpapirokra adott kölcsönök 682,782 korona 13 fillér 4. Értékpapirkor 141,290.011 korona 09 fillér 5. Tárcazártok 1,035,953 korona 91 fillér 6. A részvényesek biztositott adólevélei 7,350.000 korona 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 6,539.676 korona 79 fillér öszszenen 208,632.918 korona 73 fillér. Ezen értékek közül 43 millió korona magyar értékekre esik.

— **Déli jég- és viszontbiztositó-társaság.** A Triestben f. hó 9-én megtartott közgyűlésen előterjesztés és az 1902. évre szóló üzleti jelentésből a következőkhez adatok emelendők: A 739.620 koronát a 3. sz. 739.620 koronát a díjbevitelből a tavalyi 3,699,255 koronával szemben, károk fejében 3,910.460 koronát fizetett ki, míg az előző évben ezimén kifizetett öszszetek 2,918,253 koronával rugtak. A tiz viszontbiztositási ágban befolyt díjak öszzege 1,526,276 koronát tesz szemben az 1901. évi 1,154,038 koronával, míg a károk kifizetése a kárartalékok figyelembe vételével 874,248 koronát igényelt az előző év 799,487 koronával szemben csökkenés az 1901. évi 82 koronáról 766,138 koronára szaporodott és a díjbevitel 30%—ának felel meg. Jóllehet a jégbiztositási üzlet veszteséggel jár, a tiz viszontbiztositási ágában elért kedvező eredmény folytán és hála a tőke és a felszaporodott tartalék után befolyt jövedelmek a mérleg mégis 320,93 korona felesleges zárt (hozáadva a 24,890 koronára-átmozott), mely módott nyújt arra, hogy az alapszabályszerűen levonások esaközében iszt részvényeseként 32 koronáról (8%) osztalék fizetésekk ki. A nyereség 30%—ának felel meg 2,967,379 koronát tesznek, úgy hogy a társaság a teljesen befizetett 3,000,000 koronájának részvénytőke hozzászámításával öszszen 5,967,379 koronára rugó biztositási alapok felett rendelkezik.

— **Anglának híres pázsit-terület** valóban igen szépek; amid azok sem szebbek, mint Budapest sétátereinek pázsitrészelei és a Margitsziget díszgyepterületei. Ugyan ki ne gyönyörködött volna már ezekben? Egy év hiányzik csupán és akkor harmincz év lesz, hogy ezen remek pázsitokhoz a fűmagot Mauthner Odón es. és kir. udvari magkereskedése Budapesten szállítja. Méltán lett oly nagy híre már e fűmagnak, hogy nemcsak a monarchia minden nagyobb parkja részére szállítja az említett cég ezt a fűmagot, hanem Német-, Francia- és Oroszországól is érkeznek tömegesen rendelések. Most midőn a pázsitfűmag vetésének ideje elérkezett, jó tanácsot véltünk adni, midőn azoknak, kik hasonló gyönyörű, tude zöld pázsitot akarnak létesíteni, azt tanácsoljuk, hogy szerezzelek be Mauthner-t vagy a „Sétateri“ vagy a „Margitszigeti“ fűmagkeveréket.

— **A boldogult Kneipp páter érdeme** volt az, hogy ő hivta fel legelőször az általános figyelmet az egészségreleg oly értékes malára kávéra, a melyet azután Kathreiner egy sajtászeri találománya által a bakkvé izével oly kitűnő módon előállított. Ebben még ma is lényegesen különbözik ez az egyedül való „Kneip-kávé“ minden egyéb hasonló gyártmánytól, és ez okból Kneipp páter egyedül és minden időkre a Kathreiner céget ruházta fel azzal a joggal, hogy a Kathreiner-féle Kneipp-malára kávéja részére az ő nevét és arczképét használhassa. Ennek dacára mégis a közönség hátrányára egyszerűen pörkölt árpát vagy malátát árusítanak hamisan „Kneipp-kávé“ gyamant. Ettől óvándó, kérjük mindég határozatlan a valódi „Kathreiner-féle“ Kneipp-malára kávé az eredeti esomagokban, melyek a Kneipp páter védjegyet és a Kathreiner nevet viselik.

— **A Horgony Pain-Expeller** (Richters Linimentum Caspici comp.) igazú népszerű háziázerlet, mely számos esakálban már több mint 34 év óta mindig késztelben van. Hatátság, csipőfájdalom, fejfájás, kövszény, esztulán stb. nál a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatással idéztek elő, sőt járványkornál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziázerjű eredményt használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legelőbbi gyógyszerüzarten kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ et tessék kérni és a „Horgony“ védjegyre figyelni kell.

MEGJELENT!

MEGJELENT!

A tót nemzetiségi mozgalmak fejlődésének története

Írta: Dugovich Titusz

Ára 1 kor. 60 fill.

Kapható lapunk kiadóhivatalában és minden hazai könyvkereskedésben.

Ércz és fakoporsó sirkoszoru

s minden egyéb temetkezési cikk

jutányos áron beszerezhető

BINDFELD ARMIN

divatruházában Turócz-Szent-Márton.

Unghváry

László

(Czegled) 300 holdas bor-
termő szőlőtelepnek, továbbá
gyümölcs- és szőlőaskolájának
árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczár-
tól lefelé nemess csemeték, 2 forinttól
feléle sima és gyökeres szőlővesszők,
továbbá —10—18 forintos lefelé saját-
termésű rendkívül finom újborkok kap-
nak. Ezekről mindenle a gyümölcsfa-
vadoncz, akácz- és gleditschia-csemeték
Tessék árjegyzéket (borról is)
kérni.

Uj kiadás! **BUDAPESTI BAZÁR** Uj kiadás!

Alapította 1859-ben Király János szerkesztő
Szerkeszti és kiadja: Radnay Erna.

A magyar hölgyek kedvenc lapja április hó 1-én uj,
rendkívül olcsó kiadásban fog megjelenni.

Minden szám tartalmaz:

teljes divatrészlet, szépirodalmi részt, szabás- és
kézimunka ívet.

Előfizetési ára negyedévre:

1 kor. 50 fillér = 75 krajczár.

Az előfizetési pénzeket a következő címre kérjük
küldeni:

BUDAPESTI BAZÁR kiadóhivatalának
Budapest, VIII., Baross-utca 59. sz.

1565. sz.

Pályázati hirdetés.

Turóczvármegye mossócz-
znői járásához tartozó tót-
prónai

körorvoşi állásra

Tót-Próna község székhely-
vel, ezennel pályázatot hirdet-
tek, s felhívom a pályázni
kívánókat, miszerint az 1883.
évi I. t. c. 9. §-a, illetve az
1876. évi XIV. t. cz. 143.
§-ában körülírt képességi-
ket igazoló okmányokkal fel-
szerelt kérvényeiket hozzám
folyó évi április hó 30-áig
nyújtásuk be.

Javadalmazás: 1. Az ösz-
szes érdekelt községektől
1200 korona fizetés, 2. Csupán
Tótpróna községtől 200
korona lakpénz. 3. Látogatási
díj (minden látogatás után)
nappal 1 korona, éjjel 2
korona, 4. Vágóbiztosí díjak;
5. A kör községeiben levő
trachomabetegek gyógykeze-
léseért az államkincstárból,
negyedévi utólagos részletek-
ben fizetendő 600 korona.

A körorvos köteles a kör
székhelyén a halottkémi teendő-
ket az eddig fizetett díjak
mellett ellátni s az orvosi
körben az előjáróság által
igazolt vagyontalan betegeket
ingyen gyógykezélni.

Feltétlenül szükséges, hogy
a megválasztandó körorvos
a magyar nyelvet úgy szóban,
mint írásban s a tót és német
nyelvet legalább annyira bírja,
hogy magát a betegekkel
világosan megértetni képes
legyen.

Megjegyzem végül, hogy
a megválasztandó körorvos
igazolnival tartozik, hogy a tra-
choma felismerésében és
gyógykezelésében kellő jár-
tassággal bír, vagy, hogy a
szükséges ismeretek meg-
szerzése végett a székes-fő-
városi Szt.-István kórház tra-
choma osztályát legalább 20
napon át látogatta, a mi az
említett osztályvezetőjétől
nyert bizonyítvánnyal igazol-
landó.

Stubnyafüredn, 1903. évi
április hó 6-án.

Zorkóczy Tivadar
főszolgabíró.

JEGYZÉKE az
55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 . . .	200000
2 . . .	100000
1 . . .	90000
2 . . .	80000
1 . . .	70000
2 . . .	60000
1 . . .	50000
1 . . .	40000
1 . . .	30000
3 . . .	25000
3 . . .	20000
3 . . .	15000
36 . . .	10000
67 . . .	5000
3 . . .	3000
437 . . .	2000
503 . . .	1000
1528 . . .	500
140 . . .	300
34450 . . .	200
4850 . . .	170
4650 . . .	130
100 . . .	100
4350 . . .	80
3350 . . .	40
55,000 nyert. és jut. kor. összegben	14.459,000

Rendelőlével levágandó: **TÖRÖK A. és TÁRSA** bankháza Budapest.
Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-
jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.
Az összegzet korona összegben (postautóványval küldöm (nem tetsző (melkeletem bankjegyekben (bélyegeken)) törlendő
Pontos cím:
.....
.....

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.
**Tíz millió koronánál többet nyer-
tek nálunk nagyrabecsült évünk.**

Az egész világ legszebb sorsjátéka a mi
m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem-
sokára újabb kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy **55,000**

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsoltatik ki, tehát
az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt
sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió
160.000 koronát, egy hatalmas összeget sor-
soltak ki. Az egész vállalat állami felügyelet
alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek ter-
vezői betéteit a következők:

egy nyolczad (1/8) frt — 75 vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) " 1.50 " 3.—
egy fél (1/2) " 3.— " 6.—
egy egész (1) " 6.— " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz be-
küldése ellenében küldjük szét. Hivatalos ter-
vezőt díjtalanul. Megrendeléseket kérünk
azonnal, de legkésőbb

f. é. április hó 20-ig
bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa BANKHÁZ

Budapest,
Hazánk legnagyobb
osztálysorsjáték üzlete.

Főuradánk osztálysorsjáték osztályal

Főüzlet: VI. Teréz-körút 46/a.

Fiókok: 1. Váci-körút 4.
" 2. Múzeum-körút 11.
" 3. Erzsébet-körút 54.

URANOS-KÉK

Kizárólagos gyártói **HOCHSINGER TESTVÉREK** VEGYÉSZETI GYÁRA **BUDAPEST**
VI., Rózsa-utca 85.

RUHA-MOSÁSHOZ a legjobb kékítőszert.
Törvényesen védve.
Mosdóüzletekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakétkítő.
Olcsó és fellümulhatlan!
kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. — 1 nagy üveg 1.60 kor., 1/2 üveg 1 kor.
Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk!

Köhögésben szenvedők
 próbálják meg a köhögést csillapító és józitu
Kaiser-féle melleczukorkát.

2740 jegyz. megh. bizonyítvány igazolja jó és biztos hatását köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodásnál. Helyette ajánlott utasítson vissza. 1 csomag 20 és 40 fillér. Kapható **GRABER MIKSA** és **FIA** cégénél Türocz-Szt.-Márton.

Mindenkinek ajánlható a most 40. kiadást ért Dr. Müller orvosi tanácsos műve a **bántott ideg- és sexual-rendszerről** valamint annak alapos gyógyításáról. 1 korona 20 fillér beküldése ellenében portmentesen küldi **Curt Röber, Braunschweig.**

Magánmérnöki iroda.
Bitsánszky Kornél okl. mérnök Zsolnán, a trencsényi királyi Törvényszéknek kinevezett mérnök-szakértője, elvállal birtokrendezéseket, tagosításokat, -- továbbá vizügyi hid- és út építési tervek elkészítését stb., valamint kisebb utánmérnöki is.

E. JEMM'S
 régbevált **melleczukorkái**
 diétikai szer
köhögés és rekedtség ellen
 Megengedve 19. 4. 02. Z. 75066. sz. helytartó határozat által.
 ára csomagonként 50 fillér.
 Raktár Türocz-Szent-Mártonban
 Toperczer S. gyógyszerésznél.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller
 egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik kórházi, családi és meghálésoknál.
 Inté. Silányabb utánzók miatt bevásárláskor óvatosan legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Richter“ védjeggyel és a „Richter“ cégjelzőjessel fogadjunk el. — 50 L., 1. 40 L. és 2 L. árban a legjobb gyógyszerárban kapható.
 Főnikár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben.
Richter F. Ad. és társa, cseveg. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Egyedül valódi angol **BALZSAM** Thierry A. gyógyszerésztől
 Közégszegélyigyleg megvizsgálva és jóváhagyva
 Az üvegek felszerése a kereskedelmi törvények védjegytartalma alatt áll.
 Ezen balzsam belsejleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpékváltást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitérő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnek és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kitérő a betegségek, 4. Megelőző gyorsan gyógyít gyomorgörget, köhögést és székzavarokat. 5. Jótékony használatú és vérzást, tisztítja a veséket, megszüntíti hypochondriát és melankoliát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitérő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájnepesen, továbbá minden fogs- és szájbetegségeinél és megszünteti a felbőgést, valamint a szájból és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebz, nyom, mélysej, csúnya, száraz, égési seb, fagyott testrészek, rüh, kőz és kitérő, megszüntíti továbbá a felfajást, zúzást, székzavart, köszvényt, fülzajt stb. Többek mind vizsgázt a zöldpapozó védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból direkt katonaközből bérmentes az osztrák-magyar monarchia minden postaállomására 12 kiesz, vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 60 fillér. Keresvebb nem kellek. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Triesti általános biztosító TÁRSASÁG.
 (Assicurazioni Generali)
 Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.
 A „Hirek“ rovatában közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
 a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.
 Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betéréslap- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r. t.“, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság“ számára.
 Türocz-Szt.-Mártoni ügynökség:
Wix Miksa.

Miért szenved? Mivel önnek biztos gyógyszeres a legújabb sebeknél is kitérő és majdnem mindig elkerülhető a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha
Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsét
 használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmas egyhét napig elérhető. Valódi centifolia-kenőcs használják, a gyermekágyasok mellbaját, a tejelválasztás akadályait, melknyelvényes, vörheny, mindenféle régi bajnál, nyíl sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél sósos, dagadt lábakkal, sőt csontszúrást is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegcsontok kiválasztásánál, mint ivég- és faszilán, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinővés, karbunkul, új kepződéseket, valamint ráknál, körömféregnél, körömdagagnál, halogánál, meztől kibőszellett lábakkal, ezektől sebek minden nemet, fagyott testrészek, a betegek fokozott erőt sebeit, a nyakon ránsát dagaztat, vördegnatott, fülzajt, a gyermekek sebesedést stb. Stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítással együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetben megtekinthető. Mindenkit övök hamisítványok vételétől is kérem vigyázz, hogy minden tégelyen a cég: „Orangyal-gyógyisertár Thierry (Adolf) Limited Prograda“ bejegye legyen.
 E két gyógyszerében fellihathatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában kúrdható. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak kitérőben a pénz dobunk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható amellől teljesen ártatlan, világűrű szerenél, melyeknek minden esáladnál találhatók kelleme lenni. A hol a fert. ismertett véggyekkel valódiak kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és ezimézni!
Thyery (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógyisertára. Prograda
 Rohitsch Sauerbrunn mellett.
 Közp. raktár Budapestben: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. és Bécsben: Braly C. gyógyszerésznél. Vidéken kapható: **Gazdik János** gyógyszerárban Kórmóczbányán.

P SERHOFER J. vértisztító labdaccai.
 Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitérő háziaszerből készlet nem volna találat. Számtalanszor orvos által ezen labdacok háziaszer újultak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértelulások. Annyalanszor orvos s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitérő hatással vannak **verszegésnek** s abból eredő bajoknál is, így sárgalmat, idegszegélyt stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcélszerűbb fájdalomt sem okoznak és ennek folytán még a leggyengébb gyűzőnek is meggyógyulhat által is bevételük.
 Ezen vértisztító labdacok csak a **Pserhofer J.-féle „Arany birodalmi almához“** címzett gyógyszerárban Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a kieszítetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik 1 ft 05 kr. kerül. Az összeg előzetes beküldésével bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 ft 25 kr., 2 csomag 2 ft 30 kr., 3 csomag 3 ft 35 kr., 4 csomag 4 ft 40 kr., 5 csomag 5 ft 20 kr. és 10 csomag 9 ft 20 kr. kerül.
NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utanoztatnak; ennek következtében kerétek csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthető valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírásnál, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanarra írással, vörös színben van elírva.
 A számtalan házirólól, melyet a labdacok fogyasztók a legkülönfélébb és legnehezebb betegségeket után egészésségük visszatérése folytán hozták intéztek, ezen helyen csakis néhányat említtünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdacokat egyszer használta, meggyőződik gyűzőivel, akkor tovább fogja ajánlani.
 Egy dobozt kapott az ön kitérő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használati folytán tökéletesen gyógyult. Legjobb tisztelettel
 Eichenbergeramt, GfHh mellett, 1893. márcz. 27-én
 Weinstedt Jozefa.
 Tektintetes ur!
 Alulírott ismételten kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitérő labdacsaiból. El nem mulasztom legnagyobb elismerésemel kitérni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalam nyílik, a szenvedőknek legmegelőzhetően fogom ajánlani. Ezen halálomat tetszés szerint használatára csemet lehatalmazom. Teljes tisztelettel Hann Ignaz.
 Göttschedl, Kolbach mellett, Szilézia, 1896. okt. 8-án.
 T. ur! Felkértem, miszerint az ön kitérő labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal különben szíveskedjék Csakis az ön csodálatos labdacának kieszítetnek, hogy gyomorbajból, mely engem öt éven át gyötört, megszabaduljam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogyni s mind legelőzhetően kieszítetnek, vagyis tisztelettel
 Zwick Anna.
Tannochin hajkefés, Pserhofer J.-től. Evesz hossza sora óta valam-napi hajnövekedést szer két orvostól által a legújabbnak élve. Egy 100 fillérű csomagot meggyőzően 2 ft.
Általános lapozó, Strubel tanáról. Etes és szűz sáralt okozott sebeknél, mérges dagana-toknál, uljkukcra, sebz, vagy gyulladt mell vagy más fly bajoknál, mint kitérő szer ön kipróbálva, 1 tégely 50 kr. Bérmentes 75 kr.
Általános tisztító-só, Balrich A. W.-től. Kitérő háziaszer a rossz emésztés minden következményeinél n. m. fofájás, szédülés, gyomorgörget, gyomorhég, aranyér, dugulás, stb. Ellen 1 csomag ára 1 ft.
 Ezen itt felsorolt készítményekben azóttál az osztr. lapokban hirdettet összes bel- és külföldi gyógyszerészi különlegességek raktáron vannak és a kieszítetnek netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzethetnek. Postai megrendelések a leggyorsabb esázküldetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik: nagyobb megrendelések utánvétel nélkülnek.
 Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a **Pserhofer J. névalírásnál** és minden egyes doboz fedele ugyanarra aláírásal vörös színben van elírva.
 Védve védjegy által. Védjegy utasítása szigorúan bintetettik.
P SERHOFER J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“
 WIEN, I., Singerstrasse 15.